

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Commirii E Societate Jesu Carminum Libri Tres

Commire, Jean
Lutetiæ Parisiorum, 1678

Pars Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14818

JO. COMMIRII

48

AMOR PRODROMUS

PROCONCEPTUILLIBATO BEAT Æ VIRGINIS

DRAMA.

DRAMATIS PERSONÆ.

AMOR. PARTHENIUS. GRATIA. NATURA.

PARS PRIMA.

SCENA PRIMA.

AMOR.

D SUM beata sede radiati ætheris Præpes Tonantis famulus. Huc dignas Ded Metator ædes, & poli hospitium capax Parare jussus venio. Inexpertus labor Sedenim volentem terret, & cœpti rudes Conatu in ipso torpor astringit manus. Ego ille rerum conditor, picti artifex Parensque mundi: cujus imperium audiens Immensa fluxit unda, vastoque ambitu Complexa terras fastui humano brevem Campum reliquit: ille fabricator poli Pollente cujus spiritu afflatum chaos Effudit astra, seque formosam in diem Nox spissa vertit : velle cui solus labor, Nullaque facere distat à facto mora. Hicartis ac virtutis oblitus tamen, Expersque prorsus consili, incassum hæreo. Theander audi placidus: obtestor tuum Quo cuncta cernis lumen, ut omisi nihil.

CARMINUM LIB. I.

Sed numen orbe majus angusto negat Spatio teneri. Fas foret justa exequi Nisi tantus esses. Commode huc nobis gradum Opemque fert Natura.

SCENA SECUNDA.

AMOR. NATURA.

Nat. Quam optatus venis! Sed cur relicto nunc petis terram æthere? Amor. Theander ipse misit: & quæ nos fides Hærere lateri semper, ac gressus sequi Suadet; eâdem lege non molli imperat Abesse. Sedenim dulcis exilii mora Brevis futura est. Quin tibi his olim locis Deum licebit cernere, & propius sacros Spectare vultus. Nat. O mihi si quæ dies Tam pura ferret gaudia! Ecquando poli Terræque dominos dabitur amplecti pedes! Mene mea fallunt vota? sed tanti est tamen Errore grato decipi, & sola frui Absentis umbra: Quippe Naturam potest Beare vel sic. Amor. Ne tibi plenam invide Fœlicitatem : spem magis certa decet, Auctore cœlo, tollere in majus fide. Mihi crede, non hoc gratiæ hærebit gradu Amor Tonantis: nec, sui usuram brevem Dedisse populis, & levi solatio Mulfisse luctus, sat erit. In terras pius Cœli relicta sede migrare, & viris Convivere hospes numine exuto parat. Nat. Mentes beatæ, cassa materiæ agmina,

JO. COMMIRII

50 Habete cœlum: colite felices plagas Et amœna lucis regna: radiantem pede Phœbum superbo premite, & astrorum domos Calcate rutilas. Sorte contenta est sua, Vestræ nec ultra terra fortunæ invidet: Theandrum habemus. Quæ tamen tantum hospitem Satis ampla capiet aula? Quod templum Deo Soliumve Regi surget augustum satis, Et utroque dignum? Amor. Jamdiu incertam coquit Cura ista mentem, fateor: at quam me magis Partes in omnes verso; tam fractus magis, Expersque resto consilî. Occurrit nihil, Præter laborem. Nat. Si quid hæ possint opis Præstare, ferre si quid auxilii manus; Habes paratam. Templa si cœlo juvat Æquare gemmis aspera, aut late aureo Pariete fultos arte moliri lares; Tibi grata dites India effundet sinus: Baccisque Ganges discolor, flavo Tagus Liquore currens, merita pretiosæ ferent Tributa arenæ: tota materies erit America. Amor. Quid? tu deinde sic speras sore Hospitia domino digna? non si omnes simul Utriusque mundi detur aggestas opes Cumulare in unum; non poli quicquid plagis Latet in beatis, si pari possis manu Unas in ædes vertere, ornatas latis Efficere liceat. Nat. Fateor hospitium Deus Sibi esse solus meruit: hic reperit parem Immensus aulam denique; aliubi exulat. Non ista Domini decora famulorum tamen Obstare votis, & moras sancto decet

CARMINUM LIB. L.

Injicere amori: nec Deus merita exigit:
Tua si dedisti, gratus es: facti obtinet
Vicem voluntas. Amor. Ergo consilium sequor;
Et me labori comparo. Nat. Accedam comes,
Si pateris. Amor. Ad nos ecce Parthenius venit.

SCENA TERTIA.

PARTHENIUS. AMOR. NATURA.

Parth.Resiste; quo te? Amor. Quò Dei imperium vocat Amorque, Parth. Herilenon bene imperium accipis. Vivum parari poscit hospitium sibi; Non structa gemmis templa, non solido inclytas Adamante sedes: quærit animatam domum Vitæ auctor. Ergo cœpta confilia abjice, Dictisque mentem adverte. Quod Dominum putas Toto apparatu gloriæ, & late sui Splendore cinctum luminis, terras polo Mutare velle; falleris. Non convenit Cum amore tanto tanta majestas bene. Neque vero solis fulgur illius ferat Mortalis acies. Ergo dissimulans Deum Puellæ in alvo corpus humanum induet; Homines ut ipsos in Deûm sortem vocet, Paresque faciat: tantus in amore est favor. Amor. Miranda narras. Parth. Certa, & ex ipso mihi Depromta veri fonte. Venturi sciens Pronœa falli nescia, & cujus pavet Oracla cœlum, voce fatidica id canit. Nat. Idem ipse, memini, dum vagos mulcet greges Levique citharam pulsat Isaides manu, Cantabat olim pastor, & læto Deum

SI

JO. COMMIRII

Vocabat ore: Quid trahis lentus moras
Cœlestis infans, germen æternum patris,
Patri æqua soboles? En tibi castos sinus
Alumna virgo pandit, & vitæ parens
Ardet vocari. Plura cantabat mihi
Oblita vates: atque fatales sacræ
Referebat ortus virginis, pura Deum
Quæ ferret alvo. Amor. Nunc scio, templum hoc sibi
Theander optat: pareo, jussa exequor.

PARS SECUNDA.

SCENA PRIMA.

NATURA.

A MOSA rerum mater, æternæ potens Ministra mentis, gratiæ & formæ artifex, Age dextra: laudis magna se pandit seges, Sed & laboris. Non novis terræ finum Ornare sertis, atque sideribus pares Creare gemmas nunc vacat. Nostræ hactenus Fuit iste ludus artis, & curas modo Meruit minores. Hoc opus totam exigit Naturam, & ultra si quid ingenium potest. Spirans amori, fœda quem nescit Venus, Aula extruenda: Regis æterni thronus, Terrestre cœlum, numinis vultus rapax Illexque forma: quæ sui immemorem Deum Sit redditura : quæ mihi quondam imperet, Imo obsequentem quæ sibi videat Deum, Creanda Virgo est. Hocage, & priscum decus Majore nisu vince : nil dignum efficis,